

Hyvinkään vasemmiston valtuustoaloite työvoiman hyväksikäytön torjumiseksi

Suomessa työskentelee monia ulkomaalaisia ihmiskaupan uhreja olosuhteissa, mitä on kuvattu moderniksi orjuudeksi. He saapuvat tänne vakavasti velkaantuneina jouduttuaan maksamaan suuren kynnysrahan halpatyövoiman välittäjille. Heitä on töissä rakennustyömailla, vanhustenhoitajina, siivoojina sekä monilla muilla julkisella rahalla toimivilla aloilla.

Harmaan talouden ja työperäisen hyväksikäytön ongelmiin on herättävä. Valitettava totuus on, että ulkomaisten työntekijöiden hyväksikäyttö on yleistä sekä järjestelmällistä. Yrittäjille ja ihmiskauppiaille annetut tuomiot ovat aivan liian lieviä, joskus myös täysin olemattomia. Toiminnasta kärsivät eniten ihmiskaupan uhrit, mutta myös rehelliset yrittäjät, jotka joutuvat kilpailemaan orjatyötä hyödyntävien yritysten kanssa. Hyvinkää voi vahvistaa reilun kilpailun edellytyksiä ja tukea paikallisia, lakia noudattavia yrityksiä ottamalla käyttöön selkeät ja yhdenmukaiset pelisäännöt kaikille toimijoille.

Työsuojeluviranomaiset ovat valitettavasti usein avuttomia havaittujen väärinkäytösten estämisessä, sillä heidän toimivaltuutensa ja resurssinsa ovat täysin riittämättömät. Valtion tulee rahoitusta lisäämällä, rangaistuksia kiristämällä ja viranomaisten toimivaltuuksia vahvistamalla torjua hyväksikäyttöä. Kuitenkin myös kunnilla ja hyvinvointialueilla on tärkeä asema työvoiman hyväksikäytön ja ihmiskaupan estämisessä.

Hyvinkään kaupunki on strategiassaan ja hankintaohjelmissaan sitoutunut eettiseen ja sosiaaliseen kestävyyteen. Kaupunki noudattaa hankintalakia ja sen yleisiä periaatteita, jotka mahdollistavat sosiaalisten ja eettisten vaatimusten asettamisen hankinnoissa. Tästä huolimatta nykyinen ohjeistus ei sisällä riittäviä vaatimuksia alihankintaketjujen valvonnasta eikä sanktioita sopimusrikkomuksista.

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä esittää, että Hyvinkään kaupungin on laadittava selkeät ja sitovat ohjeistukset työehtojen polkemisen, työperäisen hyväksikäytön ja ihmiskaupan torjumiseksi Hyvinkään kaupungin toiminnassa, alihankintaketjuissa ja hankinnoissa. On selvittävä, onko alihankintaketjujen pituutta syytä rajoittaa. Kaikissa tehtävissä sopimuksissa on vaadittava työehtosopimusten noudattamista koko hankintaketjun osalta. Hyvinkään kaupungin viranhaltijoiden on tehtävä aktiivisesti yhteistyötä viranomaisten kanssa hyväksikäyttötapausten estämiseksi ja uhrien auttamiseksi.

Hyvinkään vasemmiston valtuustoryhmä, Hyvinkäällä 9.3.2026.

Allekirjoitukset:

Mari Laitila
Pöytäkirja
E - P -
Kati Salo

Antti Mäkelä
Juha Vesa
Antti Mäkelä
Fint Boron

Art Järvi

Pasi Korhonen

Peter Puhketo

Tuomas Lahtinen

Olli Savola

Juha-Pekka Kinnunen

Juha-Luoma

Immi Pekkari

Aika Siltä

Pasi Kuru